

Кравченко Ірина Сергіївна
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

РОЛЬ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Актуальність забезпечення національної безпеки для сучасної української держави являється очевидною, тому пріоритетність виконання державними органами завдань, спрямованих на захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз закріплено на законодавчому рівні (наприклад, Закон України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року [1]).

Міністерство внутрішніх справ взагалі та Національна поліція зокрема входять до складу сектору безпеки і оборони України. Так, Міністерство внутрішніх справ України є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави, протидії злочинності, підтримання громадської безпеки і правопорядку, а також надання поліцейських послуг.

Національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує громадську безпеку і порядок, охорону прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидію злочинності, а також надає визначені законом послуги з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Саме готовність сил та засобів вказаних органів в тому числі визначає стратегію громадської безпеки та цивільного захисту у разі виникнення загрози національній безпеці. Тому національна безпека являє собою ступінь захищеності особи, суспільства, держави.

Запровадження у 2019 році у складі Національної поліції України посади поліцейського офіцера громади є одним із важелів реалізації механізму забезпечення національної безпеки України. Поліцейський офіцер громади проходитиме службу та проживатиме у межах визначеної територіальної громади, що сприятиме безпосередньому контакту поліції та населення.

Така посадова особа безпосередньо знатиме особливості життєдіяльності населення на поліцейській дільниці, а відповідно зможе оперативно попереджати та усувати потенційні загрози національній безпеці України.

В умовах сьогодення такі загрози можуть виникати як наслідок проведення операції об'єднаних сил в Україні (збільшення кількості незареєстрованої зброї на території України, перебування на поліцейській дільниці осіб, які брали участь в антитерористичній операції та операції об'єднаних сил, перебування на поліцейській дільниці осіб-переселенців з Луганської та Донецької областей), відсутності вакантних посад для працевлаштування у невеликих населених пунктах, інформаційних загроз, пов'язаних із розповсюдженням Інтернет-ресурсів, проблем соціальної адаптації осіб, які відбули покарання в місцях позбавлення волі, тощо.

Метою діяльності органів та підрозділів Національної поліції України є захист об'єктів національної безпеки від протиправних посягань із застосуванням різноманітних форм та методів. Так, діяльність поліцейського офіцера громади полягає, в першу чергу, у виконанні завдань, спрямованих на дотримання прав і свобод людини, а також інтересів суспільства та держави (Наказ МВС України № 650 від 28.07.2017 [2]).

Так, особливістю діяльності поліцейського офіцера громади буде його тісна взаємодія з територіальними громадами, розширення функцій порівняно з дільничними офіцерами поліції (додаються повноваження щодо реалізації безпеки дорожнього руху, дотримання правил дозвільної системи, окремі елементи ювенальної превенції), звітування перед громадою про результати своєї діяльності.

Поліцейський офіцер громади – це та особа, яка, перебуваючи на поліцейській дільниці, першою має змогу виявити потенційні загрози національній безпеці та застосувати превентивні заходи для недопущення таких подій, а у випадках існування реальної загрози національній безпеці України – вжити всіх можливих заходів для її подолання та притягнення винних осіб до відповідальності.

Зауважимо, що за виняткові заслуги у сфері забезпечення національної безпеки (з розкриття особливо тяжких злочинів, затримання особливо небезпечних озброєних злочинців, виявлені честь, доблесть та самопожертву під час рятування життя громадян у разі ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та в особливий період) поліцейського офіцера громади відповідно до Закону України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції» [3] можуть заохотити відомчою відзнакою Міністерства внутрішніх справ України "Вогнепальна зброя" та відомчою відзнакою Міністерства внутрішніх справ України "Холодна зброя".

Підсумовуючи, необхідно дійти таких висновків:

- поліцейський офіцер громади гарантує національну безпеку України на місцевому рівні;
- подолання загроз національній безпеці України поліцейський офіцер громади здійснює на правових принципах;
- поліцейський офіцер громади застосовує превентивні заходи для недопущення загроз національній безпеці та вживає заходи для їх усунення у взаємодії з територіальною громадою.

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України № 650 від 28.07.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. Про Дисциплінарний статут Національної поліції: Закон України від 15.03.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

Покайчук Віталій Ярославович
заступник начальника управління –
начальник ВПН УКЗ
ГУНП в Запорізькій області,
кандидат юридичних наук, доцент

ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

На сьогоднішній час в умовах економічної і політичної нестабільності Національна поліція відіграє чималу роль у житті суспільства. Усі підрозділи поліції призначені для захисту життя, здоров'я, прав і свобод громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства; для протидії злочинності, охорони громадського порядку, власності та для забезпечення громадської безпеки. У зв'язку зі складними подіями в нашій країні правоохоронні органи вимушені бути завжди у напрузі, адже навантаження на працівників Національної поліції кожного року зростає. Тому працівник поліції повинен діяти швидко, точно й ефективно. Актуальність досліджуваної теми полягає у пошуку перспективних шляхів удосконалення діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. Адже активно триває реформування правоохоронних органів в Україні, зокрема 07 листопада 2015 року набув чинності Закон України «Про Національну поліцію», який викликав ряд змін як у структурі правоохоронного органу, так і в покладених на нього завданнях, функціях та організації їх проведення [1].

Із прийняттям нового Закону «Про Національну поліцію» стратегічними напрямками діяльності поліції визнано превенцію (роз'яснювально-превентивну діяльність) та інтервенцію (застосування легітимних заходів примусу). Якщо взяти саме значення слова «превенція», то воно означає попередження, запобігання кримінальним правопорушенням. У праві превентивними заходами називають профілактичні та інші заходи, спрямовані на запобігання кримінальним правопорушенням та іншим правопорушенням [2]. Виконання завдань, що стоять перед органами Національної поліції, передбачає реалізацію принципів, заснованих на визнанні загальнолюдських цінностей, поваги до прав і свобод людини, визнання їх пріоритету у взаємовідносинах з державою.

Одним з головних завдань підрозділів превентивної діяльності, тобто тих, що забезпечують правопорядок, є проведення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання виникненню правопорушень. Таким чином, поглиблення партнерської взаємодії поліції і громадськості є могутнім чинником розбудови правової держави і ствердження громадянського суспільства. Дослідження поліцейської практики свідчать, що сьогодні процес взаємодії працівників поліції та населення (громадських об'єднань) позитивно впливає на поліцейську діяльність, з одного боку, й формування позитивного іміджу в очах